

ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ (Π.Ο.Π.)

Στασάνδρου 7, 3^{ος} Όροφος, 1060 ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Τηλ: 22758622, 22758653, Φαξ: 22758903

Email: polyteknon@cytanet.com.cy

www.pop.org.cy

Λευκωσία 04/09/2013

ΑΠΟΦΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ 2014-2015

Επιστημόνες / Επιφυλάξεις / Διαφωνίες

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Έχουμε μελετήσει την έκθεση και τα παραρτήματα του Σχεδίου Δράσης Δημογραφικής και Οικογενειακής Πολιτικής 2014-2015 και με την εμπειρία μας από την συμμετοχή σε πολλά Δημογραφικά Συνέδρια του εξωτερικού τόσο της Ε.Ε./ Βρυξέλλες όσο και Πανευρωπαϊκών Οικογενειακών Οργανώσεων (COFACE / ELFAC), αλλά και από την μελέτη άρθρων, βιβλίων και γενικά της σχετικής βιβλιογραφίας καταθέτουμε πιο κάτω παρατηρήσεις αλλά και κριτική θεώρηση που πηγάζει από την αποσταλείσα μελέτη και τα παραρτήματα της.

Η κριτική θεωρούμε ότι είναι αναγκαίο να αναφερθεί και στις πολιτικές αποφάσεις των τελευταίων ετών σχετικά με το Δημογραφικό, που λήφθηκαν και με βάση την μελέτη αυτή. (Αναφερόμαστε στην επιστολή που εστάλη από την προηγούμενη Υπουργό Εργασίας προς τον Υπουργό Οικονομικών κ. Κίκη Καζαμία και στην οποία τον ενημέρωνε (όπως ο ίδιος ανέγνωσε στην παρουσία μας) ότι με βάση την έρευνα των 3 επιστημόνων αποδεικνύεται ότι τα επιδόματα δεν βοηθούν στην αύξηση των γεννήσεων! (Και αυτό προτού ακόμα αποφανθεί ο Φορέας περί τούτου).

Η μελέτη Μπαλούρδου Μ., Σαρρή Μ., και Σουλή Σ., θεωρούμε ότι ήταν δομημένη στη βάση περιορισμών και εντολών που εδόθησαν από το Υπουργείο Εργασίας. Όπως μας είχαν πει, τους δόθηκαν εντολές να «φτιάξουν» μια δημογραφική μελέτη όπου η εφαρμογή της θα είχε κόστος μόνον 100.000.000. Ως εκ τούτου περιόρισαν την Δημογραφική πτυχή και κυρίως ασχολήθηκαν με την οικογενειακή πολιτική και την πρόνοια που δεν την αφορά ή βελτίωση του δέκτη γονιμότητας.

Εξού και το τραγελαφικό συμπέρασμα ότι για να κάνεις δημογραφική πολιτική πρέπει να δοθεί στήριξη μόνο στη γέννηση 1^{ου} και 2^{ου} παιδιού!!!
Τους είχαν ενημερώσει ότι ήδη υπάρχουν πρόνοιες για τους πολύτεκνους από άλλα κονδύλια.

Οι πιο πάνω επιστήμονες των Τ.Ε.Ι δεν είναι ασφαλώς Δημογράφοι. Απλά ασχολήθηκαν στην γκάμα των ερευνών τους ο ένας περισσότερο, ο άλλος λιγότερο και ο τρίτος καθόλου με το θέμα.

Από βιβλιογραφική ανασκόπηση: εντοπίζεται ότι οι τομείς ενδιαφέροντος τους είναι κυρίως άλλοι εκτός δημογραφίας. Ο κος **Μάρκος Σαρρής** είναι καθηγητής Κοινωνιολογίας της Υγείας σε ΤΕΙ. Ο κος **Σπύρος Σούλης** Οικονομικά-οικονομικά ανθρώπινων πόρων και υγεία, κοινωνική προστασία, εργονομία, πρόληψη εργατικών ατυχημάτων, εξειδίκευση σε θέματα παράνομης μετανάστευσης. Ο κος

ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ (Π.Ο.Π.)

Στασάνδρου 7, 3^{ος} Όροφος, 1060 ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Τηλ: 22758622, 22758653, Φαξ: 22758903

Email: polyteknon@cytanet.com.cy

www.pop.org.cy

Μπαλαούρδος ασχολείται με τα οικονομικά και τη στατιστική, τις ανισότητες, τη φτώχεια, τον κοινωνικό αποκλεισμό, τη δημογραφική γήρανση.

Τα ενδιαφέροντα λοιπόν : **(σύμφωνα με τα βιογραφικά τους που είναι αναρτημένα σε ιστοσελίδες)** εστιάζονται, αφενός για τον κ. Σούλη στα συστήματα υγείας, την μετανάστευση και την ποιότητα ζωής. Σε ένα αριθμό **71 μελετών, οι 6 μόνον αφορούν Δημογραφία.**

Για τον κ. Σαρρή θέματα κυρίως υγείας και κοινωνικής οικονομίας αλλά **καμία μελέτη Δημογραφίας.**

Για τον κ. Μπαλούρδο που ασχολείται με τα οικονομικά, τη φτώχεια, τον κοινωνικό αποκλεισμό, τη δημογραφική Γήρανση, την μετανάστευση και ενσωμάτωση μεταναστών στην Ελλάδα, την ισότητα, εντοπίζουμε **58 μελέτες από τις οποίες οι 10 είναι για τη Δημογραφία**, 15 για κοινωνικό αποκλεισμό, 10 για τη Φτώχεια κ.ά.

Σε κάποια άλλη μελέτη τους (2002) οι κ.κ. Σούλης και Σαρρής Μ. εντόπισαν την «αναποτελεσματικότητα» της κλασικής επιδοματικής πολιτικής στην Ελλάδα (όπου όλοι γνωρίζουμε ότι τα επιδόματα πολυτεκνίας εκεί, αφορούσαν μικρά ποσά (42ε ανά τέκνο) που είναι φυσικά αδύνατο να επηρέασαν δημογραφικά από μόνα τους).

Εκτιμούμε ότι αυτή την άποψη που είχαν, την μετέφεραν και στην μελέτη που τους ανατέθηκε χωρίς να διερευνήσουν ιδιαίτερα τα διαφορετικά δεδομένα. Αυτό επηρέασε αρνητικά και καταλυτικά, δυστυχώς τις αποφάσεις της Κυβέρνησης.

Σε μελέτη¹ της ΠΟΠ που παραδόθηκε στο Υπουργείο καθώς και του Intercollage, αποδεικνύεται η αναγκαιότητα των επιδομάτων.

Επίσης παρά πολλές ευρωπαϊκές μελέτες συνηγορούν στην θετικότερη επίδραση της επιδοματικής πολιτικής στην αύξηση των γεννήσεων.**(τις έχουμε καταθέσει)²**

¹ ****Με βάση τα δεδομένα της στατιστικής Υπηρεσίας κατά τα έτη 1991-2 που παραχωρήθηκαν αυξημένα επιδόματα, υπήρχε αύξηση των γεννήσεων, ενώ στα έτη που αφαιρούνταν κάποια επιδόματα είχαμε μειώσεις των γεννήσεων. Κατά την αύξηση του 1992 και εξής τα επίπεδα του δείκτη γονιμότητας ξέφυγαν από τη πτωτική τάση που είχαν οι ευρωπαϊκοί δείκτες, παρουσίασαν άνοδο και στη συνέχεια άρχισαν πάλι να πέφτουν, αλλά επειδή τα επίπεδα έφτασαν αρκετά ψηλά, πέρασαν 8 χρόνια (το 2000) μέχρι η πτώση να ταυτιστεί ξανά με την πορεία και τη πτώση του Δημογραφικού δείκτη των άλλων χωρών, Υπήρξαν λοιπόν μέχρι το 2000, περίπου 12.000 περεταίρω γεννήσεις ένεκα των επιδομάτων. Η δε πτώση που παρατηρήθηκε , οφείλεται στην απώλεια της αγοραστικής αξίας τους.**

² **Studies that found a positive effect of family allowances on fertility:**

Caudill, Steven B. – Mixon, Jr. – Franklin, G.: A Note of the Effects of AFDC Payments on Birthrates. Rivista Internazionale di Scienze Economiche e Commerciali. 40, 1993/4: 379-384.

ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ (Π.Ο.Π.)

Στασάνδρου 7, 3^{ος} Όροφος, 1060 ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Τηλ: 22758622, 22758653, Φαξ: 22758903

Email: polyteknon@cytanet.com.cy

www.pop.org.cy

Παραθέτουμε επίσης την μελέτη «**Επιθυμητό και πραγματικό μέγεθος οικογένειας. Γεγονότα του κύκλου της ζωής. Μια διαχρονική προσέγγιση 1983-1997**», των Χάρη Συμεωνίδου, Ευθυμίου Καβουριάρη και άλλων (Αθήνα 2000) (ΕΚΚΕ, 294σελίδες) όπου αποδεικνύεται ξεκάθαρα ότι η βελτίωση των εισοδημάτων (και με επιδόματα) επηρεάζει θετικά τις γεννήσεις και η μείωση τις περιορίζει.

Σύμφωνα με την έρευνα, «Η χάραξη μιας συνεπούς Δημογραφικής Πολιτικής θα επηρέαζε (θετικά) σημαντικό τμήμα (περίπου 1/5) του πληθυσμού των γυναικών αναπαραγωγικής ηλικίας»

Αλλά ενώ, παραδόξως, η μελέτη των τριών επιστημόνων, εντοπίζει τα συνεπακόλουθα προβλήματα από τη μείωση των γεννήσεων!!!, πουθενά δεν εντοπίζεται **στη μελέτη** να καθοδηγεί ή δεν προτείνει, «ως όφειλε», τρόπους, μεθόδους πολιτικής ή τακτικές αύξησης των γεννήσεων με παράθεση αποδεικτικών στοιχείων από εφαρμογές σε άλλες χώρες.

Εξάλλου, τι λοιπόν να υποθέσουμε, όταν έντονα πια (σε προηγούμενες κοινοποιήσεις εγγράφων ή πορισμάτων του Υπουργείου Εργασίας υπήρχε μια μικρή μόνο πρόταση για το θέμα των μεταναστών) εμφανίζεται πιο δυνατά (παράγραφοι 3.2.3 και 4.3 και παράρτημα 5) το θέμα της ενσωμάτωσης των μεταναστών και αφήνεται να εννοηθεί ότι αυτή είναι λύση Δημογραφικού!!! Προτείνεται και από την Ε.Ε.

Dumont, G-F. – Descroix, P.: La spécificité du comportement démographique de la France : Mesure de la surfécondité relative de la France par rapport aux autres pays industriels à faible fécondité précoce de 1963 à 1986. Histoire, Économie et Société : 419-432.

Ermisch, J.: Econometric analysis of birth rate dynamics in Britain. in: Journal of Human Resources 23, 1988/4.: 563-576.

Febvay, M.: L'évolution de la natalité depuis l'avant-guerre et les prestations familiales. in: Revue Française du Travail 1959/3.

Febvay, M.: Niveau et al évolution de la fécondité par catégorie socio-professionnelle en France. Population 1959/4. : 729-739.

Gábos András: A családtámogatási rendszer termékenységi hatásai – kutatási eredmények magyar adatokon. in: Gál Róbert Iván (szerk.) 2003. Apák és fiúk és unokák. Jövedelemáramlás együtt élő korosztályok között. Budapest: Osiris.

Gauthier, A. H. – Hatzius, J.: Family Benefits and Fertility: An econometric analysis. Population Studies 1997, 51.

J. R.: The effect of public policies on recent Swedish fertility behavior. Journal of Population Economics 8, 1995/3: 223-251.

Zhang, J.- Quan, J. – Van Meerbergen, P.: The effect of tax-transfer policies on fertility in Canada, 1921-88. in: Journal of Human Resources, 1994, 29: 181-201.

2. family tax credits/allowances

Georgellis, Yannis – Wall, Howard J.: The fertility effect of dependent tax exemptions: estimates for the United States. Applied Economics. 24 (10): 139-145.

Zhang, J.- Quan, J. – Van Meerbergen, P.: The effect of tax-transfer policies on fertility in Canada, 1921-88. in: Journal of Human Resources, 1994, 29: 181-201.

Whittington, L. A. – Alm, J. – Peter, H. E.: The personal exemption and fertility: implicit pronatalist policy in the U.S. in: American Economic Review 80, 1990/3: 545-556.

ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ (Π.Ο.Π.)

Στασάνδρου 7, 3^{ος} Όροφος, 1060 ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Τηλ: 22758622, 22758653, Φαξ: 22758903

Email: polyteknon@cytanet.com.cy

www.pop.org.cy

Μα οι μεγάλες χώρες της Ε.Ε. των 50,000,000 δεν ενοχλούνται **ούτε** από 5,000,000 μετανάστες.

Η Κύπρος όμως των **750,000** δεν αντέχει! να υιοθετήσει μια τέτοια λύση. Κι αν γίνει αυτό, ας αναλογιστούμε για το πόσα χρόνια θα αντέξουμε, μέχρι να χάσουμε την κουλτούρα ή την **κυριαρχία της χώρας μας**. Ας αναζητήσουμε τι είναι αυτό που επιτρέπει ή σε ποιους συμφέρουν οι χαμηλόμισθες προσλήψεις; αλλοδαπών και οδηγεί τους δικούς μας νέους σε εκπατρισμό.

Δεν απορούμε πάντως που η πορεία της μελέτης του Υπουργείου Εργασίας το 2011 έφερε σιγά-σιγά από το πουθενά, έντονα το θέμα των μεταναστών ως λύση για το Δημογραφικό. Γιατί αυτό διαφαίνεται από τον σχεδιασμό.

Δεν απορούμε επίσης που κουτσουρεύτηκε η επιστήμη της Δημογραφίας, επικεντρώθηκε η μελέτη στη γέννηση 1^{ου} και 2^{ου} παιδιού **ως λύση του Δημογραφικού** και εξαφανίστηκε η δυνατή συμμετοχή του 3^{ου} παιδιού και άνω, . Αλλά κυρίως δεν απορούμε που χάθηκε η σημασία βασικών εννοιών όπως **«Δημογραφικό Πρόβλημα»** που είναι στην ουσία το πρόβλημα μείωσης των γεννήσεων, πτώσης του Δείκτη Γονιμότητας με συνεπακόλουθο της Δημογραφική Γήρανση και όλες τις οικονομικές και εθνικές εκ τούτου επιπτώσεις.

Για μας λύση σε αυτό, είναι η αύξηση των γεννήσεων και όχι η προσέλευση νέων μεταναστών που είναι έτοιμοι για εργασία ή έστω η επικέντρωση στην ένταξη των μεταναστών.

Όπως επίσης **«Δημογραφική Γήρανση»** που ως επιστημονικός όρος σημαίνει ανατροπή των αναλογιών παδιών-εργαζομένων σε σχέση με τους ηλικιωμένους, πράγμα που επιφέρει μείωση των ταμείων συντάξεων, αύξηση των αναγκών περίθαλψης κ.α.π. και όχι όπως φαίνεται στην μελέτη αυτή, απλά φροντίδα και επιμόρφωση για τους ηλικιωμένους.

Ουσιαστικά διαφαίνεται ότι εμπέδωσε το Υπουργείο την φιλοσοφία ότι ιδανικός αριθμός στην οικογένεια για μια προηγμένη κοινωνία είναι τα δύο παιδιά, που τεχνιέντως κάποιοι προσπάθησαν να διοχετεύσουν στην κοινωνία

Αν είναι έτσι, (όπως φαίνεται και από τη μελέτη), εκφράζουμε έντονα τη διαφωνία μας. Διότι για να ανακάμψει γρήγορα δημογραφικά μία χώρα χρειάζεται να υπερβεί τον δείκτη γονιμότητας του 2,1 (αριθμός που απλά αναπληρώνει τον πληθυσμό) και για να τον υπερβεί είναι αναγκαίες οι γεννήσεις τρίτου και πάνω παιδιού.

Αν η προηγούμενη Κυβέρνηση πήρε απόφαση για μείωση ή κατάργηση των δημογραφικών επιδομάτων τέκνου, φοιτητικής χορηγίας, επιδόματος μάνας κ.α. διαπράττοντας μέγιστο εθνικό λάθος, αυτό δεν αποτελεί και επιστημονικά σωστή απόφαση. Οι πολιτικές αποφάσεις δεν είναι επιστημονικά θέσφατα.

Δεκάδες εκατοντάδες πολιτικές αποφάσεις αναιρέθηκαν στην πορεία του χρόνου σε διάφορες χώρες της Ευρώπης αφού αποδείχθηκαν λανθασμένες.

ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ (Π.Ο.Π.)

Στασάνδρου 7, 3^{ος} Όροφος, 1060 ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Τηλ: 22758622, 22758653, Φαξ: 22758903

Email: polyteknon@cytanet.com.cy

www.pop.org.cy

Οι πολιτικές λοιπόν αποφάσεις δεν είναι πάντοτε σωστές επιστημονικά. Άρα αν μία ομάδα επιθυμεί να δομήσει κάποιο σχεδιασμό, εν προκειμένω, ένα Δημογραφικό Σχεδιασμό, δεν πρέπει να στηρίζεται αποκλειστικά σε πολιτικές αποφάσεις ή θέσεις και νόμους, ούτε και σε σχεδιασμούς ή πορίσματα των όποιων προηγούμενων, αλλά σε επιστημονικές αντικειμενικές μελέτες.

Οι μελέτες υπάρχουν, τις παραδώσαμε, δεν λήφθηκαν υπόψη δυστυχώς και η κατάργηση των επιδομάτων, δρώντας συσσωρευτικά στην διεθνή οικονομική κρίση, μειώνει καταστροφικά τον αριθμό των γεννήσεων **και υποσκάπτει το μέλλον της Κυπριακής Δημοκρατίας . διαμορφώνοντας ένα ζοφερό μέλλον για τα παιδιά μας .** Οι ευθύνες είναι βαριές για όλους μας

Μέρος 1: Θεωρητικό Πλαίσιο

ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ 2014-2015

1. Εισαγωγή

(παράγραφος 1)

Σημειώνουμε θετικά το γεγονός ότι στους τρεις βασικούς πυλώνες που προσεγγίζεται το όλο θέμα για τη Δημογραφική και Οικογενειακή πολιτική καταγράφεται ως πρώτος βασικός πυλώνας η γεννητικότητα

(παράγραφος 3)

Εντοπίζουμε ότι έχουν παραβλεφθεί - δεν έχουν ληφθεί υπόψη - οι απόψεις και εισηγήσεις των Οργανώσεων Μελών του Φορέα όπως και της Οργάνωσης μας.

Επιπρόσθετα εντοπίζουμε ότι δεν έχουν ληφθεί υπόψη διαπιστώσεις και εισηγήσεις της έρευνας μας για το Δημογραφικό με θέμα «Τα οικονομικά κίνητρα μπορούν να λύσουν το Δημογραφικό Πρόβλημα – Η πολυτεχνική πτυχή»

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ

Εάν δεν υπήρχε πρόθεση να μελετηθούν και να υιοθετηθούν απόψεις οι θέσεις αλλά κυρίως τα επιστημονικά πορίσματα μελετών μας, τότε γιατί μας ζητήθηκαν. Και εάν αυτά απορρίπτονται, θέλουμε να γνωρίζουμε ποιος ή ποιοι συγκεκριμένα τα απέρριψαν?. Διότι θα ήταν πολύ παρατραβηγμένο να μας έχουν ζητηθεί μόνον για να νοιώθουμε ότι μετέχουμε, να πιστεύουμε ότι δομήσαμε κάτι όλοι από κοινού και στην πραγματικότητα να πρόκειται για μια μελέτη μεθοδευμένη και που θα εκπονείτο εκ προοιμίου από τρεις επιστήμονες και με γνώμονα μόνον τις ΘΕΣΕΙΣ του Υπουργείου.!!

ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ (Π.Ο.Π.)

Στασάνδρου 7, 3^{ος} Όροφος, 1060 ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Τηλ: 22758622, 22758653, Φαξ: 22758903

Email: polyteknon@cytanet.com.cy

www.pop.org.cy

2. Πολιτικές Ευρωπαϊκής Ένωσης

(παράγραφος 5)

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις Εκθέσεις της για την Δημογραφία όπως καταγράφεται στο κείμενο, καλεί τα Κράτη Μέλη να αναλάβουν δράσεις προς την κατεύθυνση της **δημογραφικής ανανέωσης**, την στήριξη της οικογένειας, την **ενίσχυση των ποσοστών γονιμότητας** καθώς και σε άλλους κύριους τομείς όπως η απασχόληση κ.α.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ

Εάν η κυβέρνηση επιχειρήσει **δημογραφική ανανέωση** και αγνοήσει την φροντίδα για **ενίσχυση των ποσοστών γονιμότητας** αυτό θα σημαίνει ξεκάθαρα ευνοϊκές αποφάσεις για αύξηση του αριθμού των μεταναστών!!!

Στον σχεδιασμό της προηγούμενης Υπουργού υπήρχαν πρόνοιες επιδομάτων μόνο για δύο παιδιά (όπως ήδη αναφέραμε αγνοούνται τελείως τα 3 παιδιά και άνω). Άρα ΔΕΝ θα έχουμε ενίσχυση των ποσοστών γονιμότητας συνεπώς ούτε δημογραφική ανανέωση από ελληνοκυπρίους. Να πιστέψουμε ότι βλέπουν όλοι (νομοθετική και εκτελεστική εξουσία αλλά και τα κόμματα) με καλό μάτι την είσοδο μεταναστών ως Δημογραφική λύση ?

3. Υφιστάμενη Κατάσταση στην Κύπρο

3.1 Τάσεις και Στατιστικά Στοιχεία

(παράγραφος 8)

Η ανάλυση είναι σωστή, όμως πέρα από την αναπαραγωγική συμπεριφορά των τελευταίων 40 χρόνων, χρήζει σοβαρής ανάλυσης η Α.Σ. των τελευταίων 3 χρόνων. Επίσης οι μετανάστες που εισήχθησαν θα πρέπει να τονιστεί ότι είναι κυρίως ξένοι και όχι κύπριοι που επαναπατρίστηκαν.

Εντοπίζουμε επίσης ότι δεν παρατίθεται / καταγράφεται το συνολικό ποσοστό γονιμότητας – συγκριτικά.

Επιπρόσθετα εντοπίζουμε ότι, στους λόγους μείωσης του ποσοστού γονιμότητας που αποδίδονται, δεν παρατίθενται και η μείωση της αγοραστικής αξίας των κινήτρων για απόκτηση παιδιού και η ανανέωση / ενίσχυση των μέτρων στήριξης και των κινήτρων για την απόκτηση παιδιών.

3.2 Πολιτικές που εφαρμόζονται στην Κύπρο στους τομείς δημογραφικής και οικογενειακής πολιτικής.

3.2.1 Γεννητικότητα

(παράγραφος 13)

ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ (Π.Ο.Π.)

Στασάνδρου 7, 3^{ος} Όροφος, 1060 ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Τηλ: 22758622, 22758653, Φαξ: 22758903

Email: polyteknon@cytanet.com.cy

www.pop.org.cy

Στη προώθηση μέτρων πολιτικής για ενίσχυση των οικογενειών θεωρούμε ότι είναι καθοριστικό ή «εκ των ων ουκ άνευ» να περιληφθούν και μέτρα / κίνητρα με στόχευση την σωστή αύξηση των γεννήσεων – γονιμότητας ώστε να παρεμποδιστεί η δημογραφική γήρανση, μέτρα για «παρεμπόδιση» της μετανάστευσης κυπρίων νέων προς το εξωτερικό (καταπολέμηση ανεργίας). Χωρίς αυτά η επίσημη ονομασία της επιτροπής «Φορέας Δημογραφικής.....» καταντά παραπλανητικός!

Ο πιο σοβαρός πυλώνας της δημογραφίας είναι η γεννητικότητα που καθορίζει αυτόματα και τα επίπεδα δημογραφικής γήρανσης.

(παράγραφος 14)

Σημειώνουμε θετικά το γεγονός ότι καταγράφεται πως η επιδοματική πολιτική επηρεάζει θετικά την στήριξη της οικογένειας και την αύξηση της γονιμότητας.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ

Θεωρούμε όμως παράδοξο το γεγονός ότι στη συνέχεια υιοθετείται η ατεκμηρίωτη άποψη, ότι η επιδοματική πολιτική δεν βοηθά.

3.2.2 Γήρανση του πληθυσμού

Τα μέτρα που παρατίθενται αφορούν την ενεργό γήρανση και όχι τη ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΗ ΓΗΡΑΝΣΗ.

3.2.3 Μετανάστευση

Εδώ πρέπει να τονιστεί ότι δεν θα επιτραπεί είσοδος νέων μεταναστών (μονίμων) που να αλλοιώνουν τις κυπριακές αντοχές επιβίωσης σε κάθε τομέα. Η δε ενσωμάτωση να γίνεται σωστά με υποχρέωση να μάθουν την ελληνική γλώσσα και μετά να εντάσσονται. Η έγνοια και η φροντίδα δε να μην υπερβαίνει αυτή των γηγενών κατοίκων όπως παρατηρήθηκε στο πρόσφατο παρελθόν γιατί έτσι προκαλούνται φαινόμενα ρατσισμού και η ευθύνη βαραίνει το κράτος. Να γίνει επίσης φροντίδα ώστε να μην ευνοούνται με οποιοδήποτε τρόπο οι ξένοι σε βάρος των ντόπιων στις προσλήψεις ιδιωτικού τομέα ή δημοσίου.

4. Βασικές Αδυναμίες

4.1 Γεννητικότητα

(παράγραφος 22)

Εντοπίζουμε την διαφωνία μας με την εκτίμηση ότι, δεν φαίνεται πως η παροχή κινήτρων (π.χ. επιδόματα, άδειες μητρότητας, κ.ά.), να έχουν την αναμενόμενη επίδραση στην αύξηση της γονιμότητας.

ΣΗΜΕΙΩΝΟΥΜΕ ότι Με βάση τα δεδομένα της στατιστικής Υπηρεσίας κατά τα έτη 1991-2 που παραχωρήθηκαν αυξημένα επιδόματα, υπήρχε αύξηση των γεννήσεων, ενώ στα έτη που αφαιρούνταν κάποια επιδόματα είχαμε μειώσεις

ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ (Π.Ο.Π.)

Στασάνδρου 7, 3^{ος} Όροφος, 1060 ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Τηλ: 22758622, 22758653, Φαξ: 22758903

Email: polyteknon@cytanet.com.cy

www.pop.org.cy

των γεννήσεων. Κατά την αύξηση του 1992 και εξής τα επίπεδα του δείκτη γονιμότητας ξέφυγαν από τη πτωτική τάση που είχαν οι ευρωπαϊκοί δείκτες, παρουσίασαν άνοδο και στη συνέχεια άρχισαν πάλι να πέφτουν, αλλά επειδή τα επίπεδα έφτασαν αρκετά ψηλά, πέρασαν 8 χρόνια (το 2000) μέχρι η πτώση να ταυτιστεί ξανά με την πορεία και τη πτώση του Δημογραφικού δείκτη των άλλων χωρών. Υπήρξαν λοιπόν μέχρι το 2000, περίπου 12.000 περεταίρω γεννήσεις ένεκα των επιδομάτων. Η δε πτώση που παρατηρήθηκε, οφείλεται στην απώλεια της αγοραστικής αξίας τους.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ

Το συμπέρασμα ή μάλλον ή άποψη ότι τα επιδόματα δεν φαίνεται να βοηθούν, είναι παντελώς ατεκμηρίωτο και προκλητικά εσφαλμένο! (το αντίθετο λένε οι ευρωπαϊκές έρευνες). Αυτή είναι απλά η άποψη των Σούλη και Σαρρή (αλλά φαίνεται ότι έτσι εξυπηρετούνταν οι σχεδιασμοί της προηγούμενης Διεύθυνσης του Υπουργείου Εργασίας).

Προτίμησαν οι υπεύθυνοι να υποσκάψουν τη δημογραφία της χώρας μας (με εσφαλμένα πορίσματα) αντί να παραδεχθούν ότι δεν υπάρχουν χρήματα και να πουν ότι εκ των πραγμάτων αυτή την απόφαση παίρνουν προς το παρόν. Ή ευθαρσώς να δηλώσουν ότι διαφωνούσαν με την μέχρι τότε πολιτική και ότι αποφάσισαν να την αλλάξουν, αναλαμβάνοντας και την ευθύνη.

(παράγραφος 26)

Σημειώνουμε θετικά το γεγονός ότι καταγράφεται πως «η πρόσφατη αλλαγή της πολιτικής στο επίδομα τέκνου με την εισαγωγή εισοδηματικών κριτηρίων, **πρέπει να αξιολογηθεί ως προς την επίδραση της στη γονιμότητα**».

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ

Γνωρίζοντας τόσο εμπειρικά όσο και από την υπάρχουσα ξένη και ελληνική βιβλιογραφία ότι η μείωση των επιδομάτων ή η όποια πτώση του οικογενειακού εισοδήματος μειώνει της γεννήσεις, θεωρούμε πως η αλλαγή αυτή είχε αρνητική επίδραση στη γονιμότητα, και αυτό θα φανεί άμεσα γιατί στην ουσία κατάργησε την μορφή του κινήτρου που είχε το επίδομα στην απόκτηση παιδιού, και περιορίστηκε μόνο στην ενίσχυση του εισοδήματος των χαμηλά αμειβομένων. Ελάχιστοι πλέον αποφασίζουν για τρίτο και άνω παιδί. Καθώς επίσης είναι φανερό ότι μειώθηκε! τα έτη 2011, 2012 και η Γαμηλιότητα του πληθυσμού πράγμα που θα έχει αντίκτυπο και στην γονιμότητα! (μετατέθηκε η απόφαση για γάμο για..... όταν τα πράγματα φτιάξουν)

Τίθεται δε το ερώτημα: Όταν γίνει η αξιολόγηση υπάρχει και η δέσμευση ότι θα γίνουν διορθωτικές κινήσεις προς αναχαίτιση του συνεχώς μειούμενου δείκτη γονιμότητας ?

(παράγραφος 27)

Η επισήμανση της «έλλειψης φορολογικών ελαφρύνσεων, ή απαλλαγές, και χορηγίες προς τις οικογένειες με παιδιά» είναι σωστή.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ

ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ (Π.Ο.Π.)

Στασάνδρου 7, 3^{ος} Όροφος, 1060 ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Τηλ: 22758622, 22758653, Φαξ: 22758903

Email: polyteknon@cytanet.com.cy

www.pop.org.cy

Θα γίνουν προτάσεις για διόρθωση?

4.3. Μετανάστευση

(παράγραφος 34)

Εντοπίζουμε πως, πέραν της κοινωνικής ένταξης, πρέπει να ληφθούν και δράσεις για περιορισμό της εισαγωγής μεταναστών.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ

Δημιουργείται η εντύπωση ότι η φροντίδα για τους ξένους μετανάστες συνεχίζεται και σε συνδυασμό με την απαξίωση της πολυτεκνίας σε οικογένειες μέσου εισοδήματος και άνω (εισοδηματικά κριτήρια) αλλά και πάμπολλες περιπτώσεις σε φτωχές οικογένειες (π.χ. 4 φοιτητές), δημιουργείται πραγματικά η αίσθηση στις οικογένειες μας, μιας ρατσιστικής δυσμενούς διάκρισης σε βάρος μας!

Η εξαφάνιση δε των κινήτρων για τεκνογονία σε όλα τα στρώματα οδηγεί αφενός στη μείωση των γεννήσεων και αφετέρου, μακροπρόθεσμα σε έντονη ανάγκη εργατικών χεριών που εκ των πραγμάτων θα πρέπει? Να προέλθουν από ΝΕΟΥΣ μετανάστες!

Μέρος 2: Παραρτήματα

Παράρτημα 1:

Προτεινόμενα Μέτρα / Δράσεις

Μελετώντας τις προτεινόμενες δράσεις άμεσης εφαρμογής με τους στόχους που καταγράφονται, εντοπίζουμε την **απουσία** του σημαντικού στόχου της γεννητικότητας ο οποίος και θα δημιουργούσε αυξημένες τις προϋποθέσεις στους πολίτες να αποκτούν τον επιθυμητό αριθμό παιδιών και να φροντίζουν την οικογένεια.

Αντί αυτού, εντοπίζουμε ότι στο στόχο 5 με την ονομασία «Άλλες Μεταρρυθμίσεις» καταγράφονται ως επιδιώξεις, η σταδιακή κατάργηση ωφελημάτων, η καλύτερη στόχευση των διαφόρων κοινωνικών μεταβιβάσεων (δηλαδή των επιδομάτων και χορηγιών που δυστυχώς η λεγόμενη καλύτερη στόχευση θα συνεπάγεται περαιτέρω περικοπές και μειώσεις), η αναπροσαρμογή του επιπέδου των ωφελημάτων (που θα συνεπάγεται περεταίρω μειώσεις) και η μεταβίβαση όλων κοινωνικών παροχών στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων – Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας.

Οι επιδιώξεις αυτές θα έχουν αρνητικές επιπτώσεις στις γεννήσεις και κατ' επέκταση στο δείκτη γονιμότητας και στη Δημογραφία της χώρας.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Εισ το όνομα της οικονομικής κρίσης και για πρόσκαιρο όφελος σε οικονομία χρημάτων ακυρώθηκε η επιδοματική πολιτική σε βάρος του μελλοντικού ντόπιου

ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ (Π.Ο.Π.)

Στασάνδρου 7, 3^{ος} Όροφος, 1060 ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Τηλ: 22758622, 22758653, Φαξ: 22758903

Email: polyteknon@cytanet.com.cy

www.pop.org.cy

παραγωγικού δυναμικού. Αξίζει τον κόπο? ή μήπως ήταν ένα μεγάλο ρίσκο με τρομερά αρνητικό αντίκτυπο στη Δημογραφική μας επιβίωση!

Διαπιστώνουμε περαιτέρω ότι, δράσεις που παρατίθενται για τους διάφορους στόχους, πολλές από αυτές είναι γενικόλογες και αόριστες που επιδέχονται πολλές και διαφορετικές ερμηνείες και προσεγγίσεις, ακόμη δε και ερμηνείες αντίθετες μεταξύ τους. (π.χ. γίνεται καταγραφή για τροποποιήσεις νομοθεσιών, χωρίς να έχουμε τα κείμενα με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις για να τα μελετήσουμε και να τοποθετηθούμε με αντικειμενική κρίση, εάν ή όχι αυτές επιτυγχάνουν τους τρεις βασικούς πυλώνες της δημογραφίας)

Ενδεικτικά αναφέρουμε τα πιο κάτω μερικά παραδείγματα για τους στόχους και δράσεις που προτείνονται:

Στόχος 1 { Νομοθετικές Μεταρρυθμίσεις }

Δράση 1.1 { Αναθεώρηση του περί Δημοσίων Βοηθημάτων και υπηρεσιών Νόμου}

Δράση 1.2 { Τροποποίηση του Νόμου και των Κανονισμών .....και αναπήρων}

Δράση 1.3 { Τροποποίηση των Νόμων και Κανονισμών .....κέντρα ενηλίκων}

Δράση 1.4 { Τροποποίηση των Νόμων και Κανονισμών .....κατ' οίκον παιδοκόμων}

Δράση 1.5 { Δημιουργία Ρυθμιστικού πλαισίου .....στην Κοινωνική Πολιτική}

Τοποθέτηση

Για να μπορεί να γίνει τοποθέτηση για τα πιο πάνω θα πρέπει να έχουμε τις προτεινόμενες τροποποιήσεις (τι θα περιλαμβάνουν, πρόνοιες κλπ).

Π.Χ. «για την τροποποίηση του Νόμου Δημοσίων Βοηθημάτων» οι προτεινόμενες τροποποιήσεις θα το βελτιώνουν?, θα λαμβάνουν υπόψιν το μέγεθος της οικογένειας?, θα γίνει πιο δίκαιο?, θα αποτελεί κίνητρο ή αντικίνητρο για εργασία?, θα ενισχύει τον οικογενειακό θεσμό? κλπ.

Στόχος 2 { Φροντίδα Παιδιών – Οικονομική Στήριξη Γονέων }

Δράση 6.1 { Πιλοτική εφαρμογή καταβολής επιδόματος για ..... }

Δράση 6.2 { Συνέχιση της ενίσχυσης και επέκταση των ολοήμερων σχολείων ..... }

Δράση 6.3 { Συνέχιση της ενίσχυσης Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και ΜΚΟ ..... }

(τυπικό: διόρθωση αριθμησης – 2.1, 2.2, 2.3)

Τοποθέτηση

Για να μπορεί να γίνει τοποθέτηση για τα πιο πάνω θα πρέπει να έχουμε συγκεκριμένες προτάσεις.

Π.Χ. «για την πιλοτική καταβολή επιδόματος για τη φροντίδα των παιδιών (μέχρι 12 χρόνων) και άλλων εξαρτώμενων για τις γυναίκες που θα ενταχθούν στην αγορά εργασίας σε εγκεκριμένες δομές ή/και κατ' οίκον παιδοκόμους», θα καλύπτει όλες τις γυναίκες που θα ενταχθούν ή θα υπάρχουν και άλλοι όροι και κριτήρια?, τι ύψος θα έχει το επίδομα? κλπ.

Στόχος 3 { Ένταξη στην αγορά εργασίας – Ενίσχυση των εισοδημάτων των γονέων }

Δράση 3.1 { Προγράμματα Επαγγελματικής Κατάρτισης }

ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ (Π.Ο.Π.)

Στασάνδρου 7, 3^{ος} Όροφος, 1060 ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Τηλ: 22758622, 22758653, Φαξ: 22758903

Email: polyteknon@cytanet.com.cy

www.pop.org.cy

- Δράση 3.2** { Σχέδια Ανάπτυξης της επιχειρηματικότητας γυναικών και ..... }
Δράση 3.3 { Σχέδια Προώθησης της Ισότητας των Φύλων ..... }
Δράση 3.4 { Ενδυνάμωση των ευέλικτων ρυθμίσεων απασχόλησης }
Δράση 3.5 { Βελτίωση του Μηχανισμού Ελέγχου .....εργασίας .....ασφάλειας .... }
Δράση 3.6 { Έκτακτο Σχέδιο Επιμόρφωσης Ανέργων }
Δράση 3.7 { Έκτακτο Σχέδιο Στήριξης της Απασχόλησης με εξατομικευμένη ..... }
Δράση 3.8 { Βελτίωση της απασχόλησης .....αδρανούς γυναικείου δυναμικού }
Δράση 3.9 { Βελτίωση της Απασχολησιμότητας των Ανέργων }
Δράση 3.10 { Νέο Σχέδιο της ΑνΑΔ για άνεργους πτυχιούχους }
Δράση 3.11 { Έκτακτο Σχέδιο ...εργοδότησης νέων ανέργων πτυχιούχων.... }
Δράση 3.12 { Σχέδιο .....εργοδότηση ανέργων....Τουριστική Βιομηχανία }
Δράση 3.13 { Έκτακτο Σχέδιο ..... για την πρόσληψη νέων ανέργων πτυχιούχων }
Δράση 3.14 { Πρώτη δέσμη μέτρων για επανεκκίνηση της οικονομίας ..... }

Τοποθέτηση

Για τα πιο πάνω σχέδια και προγράμματα για την απασχόληση, εντοπίζουμε πως επιβάλλεται να γίνει η κατάλληλη ενημέρωση / πληροφόρηση ώστε να αξιοποιούνται στην ολότητα τους και να επιτύχουν στο μέγιστο βαθμό το στόχο τους.

Στόχος 4 { Ενσωμάτωση Μεταναστών }

Δράση 4.1 { Προστασία των δικαιωμάτων των μεταναστών και ενσωμάτωση τους... }

Στόχος 5 { Άλλες Μεταρρυθμίσεις }

Δράση 5.1 { Μεταρρύθμιση του συστήματος ευημερίας }

- i. Εξορθολογισμός .... Ωφελημάτων .... συγχωνεύσης .... κατάργηση....
  - ii. Καλύτερη στόχευση των διαφόρων κοινωνικών μεταβιβάσεων
  - iii. Αναθεώρηση ... ατομικών ωφελημάτων ..... για αναπροσαρμογή .....
  - iv. Μεταβίβαση ..... διαχείριση ..... κοινωνικών ωφελημάτων .....
- Υπ.Εργασίας...

Τοποθέτηση

Όπως έχουμε αναφέρει και πιο πάνω εντοπίζουμε, ότι τα εν λόγω μέτρα δεν θα ενισχύσουν τον στόχο της γεννητικότητας αλλά αντίθετα θα περιορίσουν και μειώσουν περαιτέρω τις γεννήσεις.

Άλλο θέμα είναι η παροχή ωφελημάτων σε δυσπραγούσες οικογένειες (οικογενειακή πολιτική) και άλλο η παροχή ωφελημάτων ως κινήτρων για αύξηση των γεννήσεων και του δείκτη γονιμότητας (δημογραφική πολιτική) και γενικά στήριξη της οικογένειας και του θεσμού της οικογένειας.

Θεωρούμε ότι ο συγκερασμός των δύο αυτών παραμέτρων απόβηκε σε βάρος της δημογραφικής ανανέωσης, πράγμα που εξ αρχής εντοπίσαμε, **ζητούμε άμεσα διαχωρισμό** των δύο παραμέτρων και εκφράζουμε την κάθετη διαφωνία μας σε ενδεχόμενες περαιτέρω μειώσεις κοινωνικών ωφελημάτων.

ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ (Π.Ο.Π.)

Στασάνδρου 7, 3^{ος} Όροφος, 1060 ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Τηλ: 22758622, 22758653, Φαξ: 22758903

Email: polyteknon@cytanet.com.cy

www.pop.org.cy

Γενικά

Θεωρούμε αναγκαίο, στα προτεινόμενα μέτρα / δράσεις, πως επιβάλλεται να περιληφθεί τουλάχιστον και ο στόχος της **Γεννητικότητας και στήριξης της Οικογένειας**.

Αντιλαμβανόμαστε ότι ο εν λόγω στόχος δύναται να έχει και κάποιο οικονομικό κόστος που θα επιβαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό αλλά θεωρούμε πως υπάρχουν οι δυνατότητες, με τις κατάλληλες πολιτικές να διευθετηθεί. Το μακροπρόθεσμο όφελος για την πολιτεία θα είναι σε πολλαπλάσιο βαθμό από το όποιο μικρό οικονομικό κόστος χρειαστεί.

Παράρτημα 2:

Εθνικός Φορέας Δημογραφικής και Οικογενειακής Πολιτικής

Βασικές απόψεις και σχόλια των μελών του Φορέα

Παράρτημα 3:

Μελέτη «Καθιέρωση Δημογραφικής Πολιτικής και Εντοπισμός των Τομέων Παρέμβασης με έμφαση στις Πολιτικές για την Οικογένεια

Κύρια σημεία της μελέτης

Τοποθέτηση

Ισχύουν οι θέσεις και τοποθετήσεις μας, και η τεκμηρίωση που έχουμε καταθέσει σε προηγούμενα έγγραφα μας στον Φορέα, με τις διαφωνίες μας σχετικά με σημεία της μελέτης, επιστημονικές και εκτιμήσεις των μελετητών. (όπως π.χ. η αναφορά των μελετητών ότι η **επιδοματική πολιτική στην Κύπρο «είναι μονοδιάστατη πολύτεκνη επιδοματική δημογραφική πολιτική ....»** ότι **δεν «.....έδωσαν την αναμενόμενη ώθηση στην αύξηση της γονιμότητας.....»**, «.....της ενίσχυσης των γεννήσεων του 1^{ου} και 2^{ου} παιδιού.....» παραγνωρίζοντας στην μελέτη τους το 3^ο, 4^ο κλπ παιδί κ.ά.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Όπως αναφέρθηκε στον πρόλογο αλλά και στα επιμέρους σημεία θεωρούμε άστοχες παραπλανητικές, ατεκμηρίωτες, υποκειμενικές και ζημιογόνες αυτές τις θέσεις. Προτάσσουμε τις έρευνες μεγάλων Ευρωπαϊκών Δημογράφων καθώς και τη δική μας μελέτη (2007) που αποδεικνύουν το αντίθετο! Δηλ. αποδεικνύουν την άμεση θετική επίδραση των επιδομάτων, που είναι μεν άμεση και εμφανής τα πρώτα δύο χρόνια , με φαινομενική πτώση στη συνέχεια πλην όμως εξακολουθεί να λειτουργεί θετικά και να αποδίδει καρπούς τα επόμενα 8 χρόνια!

ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ (Π.Ο.Π.)

Στασάνδρου 7, 3^{ος} Όροφος, 1060 ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Τηλ: 22758622, 22758653, Φαξ: 22758903

Email: polyteknon@cytanet.com.cy

www.pop.org.cy

Παράρτημα 4:

Μελέτη για τη Συμφιλίωση Επαγγελματικής με την Ιδιωτική και την Οικογενειακή Ζωή

Κύρια σημεία της μελέτης

(Σημείο / παράγραφος 4)

Σημειώνουμε θετικά το γεγονός ότι καταγράφεται πως σύμφωνα με την μελέτη «**Η παροχή επιδομάτων και κυρίως Φορολογικών ελαφρύνσεων και ωφελημάτων** συμβάλλουν σημαντικά στα μέτρα προώθησης της Συμφιλίωσης.» Επίσης ο εντοπισμός της μελέτης ότι « οι κυριότερες ελλείψεις που παρουσιάζονται στην επιδοματική πολιτική είναι τα **χαμηλά επιδόματα τέκνου** ειδικά για τις πολυμελείς, μονογονεϊκές και με χαμηλά εισοδήματα οικογένειες» και ότι « ... δεν υπάρχουν φορολογικές ελαφρύνσεις ή απαλλαγές για τους γονείς ....»

Παράρτημα 5:

Υφιστάμενα Μέτρα που εφαρμόζονται στην Κύπρο στα πλαίσια της δημογραφικής και οικογενειακής πολιτικής στη βάση των τριών βασικών πυλώνων της δημογραφίας για τη γεννητικότητα, τη γήρανση του πληθυσμού και τη μετανάστευση.

Εντοπίζουμε τη μη επικαιροποίηση των στοιχείων στα μέτρα που παρατίθενται γιατί δυστυχώς κάποια από αυτά έχουν διαφοροποιηθεί ή και καταργηθεί. (π.χ. δωρεάν μεταφορά μαθητών με σχολικά λεωφορεία και αστικά μέσα μαζικής μεταφοράς, Υπηρεσίες Υγείας κ.ά.)

Θεωρούμε ότι ο όλος σχεδιασμός χρειάζεται να συμπληρωθεί και με προσανατολισμό στην αύξηση των γεννήσεων με οποιοδήποτε τρόπο.

Για την Παγκύπρια Οργάνωση Πολυτέκνων

Παρασκευάς Σαμάρας
Πρόεδρος

Νίκος Βαλιαντής
Γενικός Γραμματέας